

[Preben Lange]

ning på andre områder – forstærker de skadelige virkninger, som de katastrofale isvintrere har kastet os ud i. Det fryser i denne tid 30–40° i Grønland. Det er tredje år i træk, vi oplever en ekstraordinært hård isvinter. Frostgraderne skelner ikke mellem velstående og mindrebemidlede. Alle kategorier rammes hårdt via de merudgifter, der følger af prisstigningerne på fyringsolie. Enhver må kunne forstå, at det netop i den situation er de mindrebemidlede, dvs. arbejderne, hvis fabrik er lukket på grund af isen, fiskerne, som ikke kan sejle ud at fiske, og alle de andre, der har indtægter, der under normale forhold rækker lige til dagen og vejen, som nu belægges med ekstraudgifter som en dobbelt straf.

Mit landsstyre har ført forhandlinger med Grønlandsministeren om dette problem. Vi har herunder påpeget en række mærkværdigheder netop ved statens beregninger af olieprisernes resultater. Det ligger sådan, at Grønlands hjemmestyre ikke blev sat ind i Grønlandsministerens baggrundstal fra KGH for disse beregninger. Faktisk har det været umuligt for landsstyret at formå Grønlandsministeriet til at give hjemmestyret de kalkulationer, der ligger til grund for den af ministeren påståede nødvendighed af disse prisforhøjelser fra januar, hvoraf olieprisen kun er en del.

Desuagtet har landsstyret på en pæn og redelig måde presset på for at tilvejebringe de omtalte kalkulationer, ikke fordi vi ikke stoler på vore egne beregninger, som vi i øvrigt helt frivilligt har stillet til Grønlandsministeriets rådighed, nej, når vi har presset på for at få ministeriets kalkulationer i hænde, så er det, fordi vi til enhver tid går ind for et godt samarbejde med gensidig respekt for aftalerne. Dette indebærer, at man arbejder ud fra samme oplysninger og samme kalkulationer.

Nu har vi endelig fået det baggrundsmateriale, som vi har presset på for at få. Dette materiale viser, at vi hele tiden har haft ret i, at den gennemførte olieprisforhøjelse er unødvendig. Men vi har f.eks. fået at vide, at ministeriet har udregnet en prisstigning på 10 øre pr. l til dækning af en aftalt besparelse på 10 mill. kr. Heroverfor står imidlertid, at det årlige salg af olie i Grønland udgør godt 180.000 t, hvilket betyder, at 10 øre pr. l sva-

rer til 18 mill. kr. og ikke til 10 mill. kr. som anført af Grønlandsministeriet.

Nu vel, der er altså i første omgang budgetteret 10 mill. kr. forkert på finansloven. De vil komme til at mangle på grund af uforudseenhed hos budgetlæggerne; men det kan vel ikke medføre, at der skal indføres en helt ny slags matematik eller moderne mængdelære, bare fordi det er Grønland, vi taler om. En stigning på 10 øre på 180.000 m³ olie skulle ifølge normale beregningsmetoder give 18 mill. kr. og ikke 10 mill. kr. Og en stigning på 15 øre giver ikke 15 mill. kr., men 27 mill. kr.

Men for os er det næste nærliggende spørgsmål: hvad skal de overskydende millioner bruges til? Det er vel nærliggende at antage, at de frysende oliebrugere i vores isramte land nu skal yde et bidrag til KGHs produktionssektors underskud. Det er nærliggende i en tid, hvor vi netop forhandler produktions- og eksportsektorens overtagelse, fordi en sådan nedbringelse ville medføre nedsatte tilskud til disse sektorer lige netop ved overtagelsen, og aftalen er, at staten hverken må tjene eller tabe på overdragelsen af KGHs område til hjemmestyret. Altså skal det tilskud, der fastsattes ud fra f.eks. produktionssektorens behov, følge med overtagelsen, og hvis disse behov nu gøres kunstigt lave lige før overtagelsen, så overtager vi en forretning, som ikke reelt afspejler de faktiske produktionsforhold.

Vi vil gerne understrege, at dette vil være i direkte modstrid med hjemmestyreordningens principper. Vores landsstyre har fået afslag på anmodningerne til Grønlandsministeren om fjernelse af disse prisstigninger. Vi må derfor ud fra det her sagte betragte disse stigninger som en ekstra beskatning af den grønlandske befolkning, der oven i købet ikke i denne tid har en levende chance for at spare på olieforbruget, og dette skal lægges oven i de øvrige prisstigninger og forhøjelser på Atlantfragten.

Jeg skal i den sammenhæng ikke undlade at bemærke, at skatte- og afgiftsområdet fuldt ud er et hjemmestyreanliggende, og en sådan beskatning, som disse olieprisstigninger reelt udgør, er i den sammenhæng interessant set fra et rent formelt synspunkt. Er det ikke i virkeligheden en beskatning, ministeren her har foretaget? Og er det ikke på kanten af hjemmestyreløven?